

Beste natuurvrienden,

een natuurgebied moet niet altijd supergroot zijn om veel biodiversiteit te bevatten (maar het helpt natuurlijk wel). Wij bezochten onlangs een superklein gebiedje want met zijn 11 hectare is dit gebied, de **Warandeputten**

in Oostkamp, zeker niet groot. Amper 250 meter breed en 600 meter lang dus je bent er zo doorgelopen en toch... toch wisten **15 NVO-ers** (7 AM en 9 PM) op **04 oktober** meer dan twee uur te vullen met allerhande waarnemingen. Dat de IJsvogel hierbij de kers op de taart was lijkt helemaal evident. De kans dat je dit kleurig ADHD-ertje hier te zien krijgt ligt rond de 90%.

Als je door het gebied wandelt krijg je de indruk dat het daar altijd wel zo zal geweest zijn maar schijn bedriegt. Het natuurgebied werd, na werken aan het kanaal, eind de jaren 90 ingericht en pas

in 2003 opengesteld voor het publiek. De twee grote (comfortabele) kijkhutten en de knuppelpaden maken het de bezoeker extra makkelijk. Jammer dat het stuk tegen de spoorweg nog steeds ontoegankelijk is door werken maar dat zou een volgende keer in orde moeten zijn. We zijn nu al benieuwd naar het resultaat.

Het weer zat wat tegen met af en toe een pittige regenvlaag en daarom bleven we wat langer in de kijkhutten zitten. Vooral in de namiddag voerden de IJsvogels een echte show op. Helikoptervlucht, duikvlucht, achtervolgingen (op een bepaald moment zaten 3 IJsvogels elkaar achterna)... doe daar nog een eerste waarneming (voor NVO) van Witgat bovenop en we waren al heel

tevreden. Maar (als was het) vanzelfsprekend bekeken we ook nog heel wat planten, insecten, paddenstoelen... en zo dikt de soortenlijst steeds verder aan. Of we het ook allemaal kunnen memoriseren is een andere vraag. Niet erg hoor, er is

steeds weer een volgende NVO-wandeling waarop je alles nog eens kunt herbeleven en herhalen 😊

De corona-maatregelen in horeca-zaken waren op 04 oktober nog niet verstrengd en zo konden we toch nog eens napraten in een plaatselijk (en volks) cafeetje. Jammer dat we die gezellige babbels nu een tijd moeten missen maar we moeten ook aan ieders gezondheid denken natuurlijk. Voorlopig hoorden we nog geen nieuws over besmette NVO-ers en we hopen heel hard dat dat zo mag blijven. In feite hopen we dat helemaal niemand (NVO-er of niet) nog moet besmet geraken en dat alles binnenkort weer wat in zijn normale plooi mag vallen... een mens mag dromen hee...

Metten is weten... we noteerden dit kalenderjaar al 522 verschillende soorten. Sedert de NVO-start begin 2017 zijn dat al **996 verschillende soorten** geworden (de 1000 binnen handbereik). Bij elk verslag voegen we 12 foto's met een woordje uitleg waarbij we proberen steeds andere

soorten in het spotlicht te zetten, zo passeerden al **844 verschillende soorten** de revu. Je kunt al die foto's en tekstjes ook bekijken in samenvattende excel-bestanden, te vinden op onze site via deze link : <https://nvosite.com/bestanden/>

Je kunt er ook alle vorige verslagjes vinden : <https://nvosite.com/archief/>

Natuurwaarnemingen zijn soms vluchtig en vervagen helaas weer snel. Gelukkig zorgen onze hoffotografen vaak voor mooie foto's (tijdens de wandeling gemaakt zeg, dat is straf) maar het grijze weer zorgde ook deze keer voor minder fotografen en minder foto's (toch bedankt Natacha, Annemie, Dirk en Andre) en zo zijn er deze keer "slechts" acht extra pagina's aan het verslag toegevoegd.

Wie er oog voor heeft vindt, zeker in de herfst, steeds meer erg opvallende gallen. Deze kleurige bollen lijken sterk op de Knikkerballen die we al meer hebben gezien op **Zomereik**. Maar Knikkerballen groeien enkel op de takjes terwijl deze soort, de **Galappel** (wesp) enkel aan de onderkant van de bladeren te vinden is (foto : waarnemingen.be)

Deze koddigaard is bij ons (nog steeds) een algemene soort maar omdat ze vooral 's nachts en in dichte begroeiing actief is was het nu nog maar de eerste keer dat we een **Egel** te zien kregen. Op de foto een jong dier. Opgelet, niet alleen de stekels maar ook de tandjes van deze insecteneter zijn vlijmscherp. (foto : JaVa)

Fotografisch is dit geen hoogstandje maar botanisch in feite wel. Je ziet alles op één foto: de bladeren, de bloem, de onrijpe én de rijpe vruchten. Wie in de moestuin Tomaten of Aardappelen heeft staan herkent de vorm van de bloemen want ze behoren net als **Bitterzoet** tot de nachtschadefamilie. (foto: waarnemingen.be)

Het was wel even zoeken maar ook van **Zwarte nachtschade** vonden we zo'n botanische topfoto. Bij deze soort duidelijk een andere kleurencombinatie. hier zijn de bloemen wit met een geel hart, de onrijpe bessen zijn ook groen maar als ze rijpen worden ze niet rood maar zwart, vandaar ook de soortnaam. (foto: waarnemingen.be)

Altijd een leuk moment als we met NVO een (voor ons) nieuwe vogelsoort ontdekken. Dit **Witgatje** zou je normaal gezien niet aan de Warandeputten te zien krijgen. Maar door de lage waterstanden is er rond de plassen een brede slijkstrand ontstaan en dat is nu net de lievelingsbiotoop van veel steltlopers. (foto: waarnemingen.be)

Deze soort is een makkie... zelfs van ver kun je de opvallende onderscheidende kenmerken zien: de mannetjes **Wintertaling** hebben een bordeaux-kleurige kop met een grote donkergroene oogvlek. Hun achterlijf eindigt in een gouden driehoek. Zowel mannetjes als vrouwtjes hebben een felgroene vleugelspiegel. (foto: baerbels-natuurfoto.de)

Geschubde inktzwammen komen als langgerekte conische hoeden uit de grond. Eenmaal volgroeid (en dat kan heel snel gaan) krult de hoedrand om en beginnen de plaatsjes te vervloeien. Zo vallen de sporen als zwarte inktdruppels van de paddenstoel. En ja hoor, met die inkt kun je echt schrijven. (foto: waarnemingen.be)

Grote stinkzwammen hebben hun uiterlijk en geur duidelijk tegen. Als ze heel erg jong zijn dan valt het nog wel mee. Ze worden dan Duivelsei genoemd maar het onschuldige uiterlijk verdwijnt al vlug. het "ei" barst open, er komt een laag blubber vrij en dan komt de *Phallus impudicus* (ja dat is ECHT de wetenschappelijke naam) in bloei. De zwarte sporen-massa op de top verspreidt een stank die vliegen moet aantrekken. (foto : waarnemingen.be)

Oeps, een plant die we nog nooit hebben gezien... even nadenken en kijken of we kenmerken zien die ons iets wijzer maken. Vierkante stengel, bladeren afwisselend tegenoverstaand en bloemen met een duidelijke onderlip waar insecten kunnen landen... en ja hoor, dit **Blauw glidkruid** is inderdaad een soort uit de lipbloemigenfamilie. (foto : waarnemingen.be)

Bij deze plant vonden we niet meteen opvallende familie-kenmerken. In zo'n geval is er een redelijke kans dat de soort in een eigen (vaak erg kleine) familie zit. Dat is ook waar voor deze **Reuzenbalsemien** die dus thuishoort in de balsemienfamilie. (foto: waarnemingen.be)

De voorbije wandelingen hadden we flink wat aandacht voor gallen ('t is een keer zo en 't is een keer anders) en dan ben je bij de Zomereik aan het juiste adres want die herbergt heel wat soorten. Dit kleurig bolletje heeft vaak lichte en donkere streken die elkaar afwisselen en wordt veroorzaakt door de **Eikenstuitergalwesp**. (foto : waarnemingen.be)

Als je eenmaal weet dat veel gallen sterk verbonden zijn met hun waardplant valt het zoeken naar de veroorzakende soort nogal mee. Deze rode groeisels vonden we op Bijvoet en al vlug kwamen we daarom uit bij **Bijvoetbladluis**. Dus wie gallen wel benoemen moet ook de planten kennen. (foto : waarnemingen.be)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er staat al een nieuwe activiteit op het programma want op **zondag 18 oktober** wandelen we langs de **IJzermonding** in Nieuwpoort. (de info-mail viel al in je mailbox op maandag 12 oktober)
Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten.

NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 3 jaar gespreid, **meer dan 60 verschillende locaties**.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

(voorlopig wordt vanwege de corona-maatregelen geen carpooling georganiseerd)

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een site opgestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **Zondag 18 oktober** : wandeling langs de **IJzermonding**
Start : 09u00 en 14u00 parking einde Halvemaanstraat / Nieuwpoort
- **Zondag 25 oktober** : wandeling door het **Krekengebied**
Start : 09u00 en 14u00 fietsenstalling van de Kinderboerderij / Stuiverstraat 599 / Oostende
- **Zondag 01 november** : paddenstoelenwandeling in het **bos van De Haan**
Start : 09u00 en 14u00 parking Zwarte Kiezel (nabij tramhalte met dezelfde naam) / De Haan
- **Zondag 08 november** : paddenstoelenwandeling in het **Maria-Hendrikapark** ('t Bosje dus)
Start : 09u00 en 14u00 op de hoek van randparking bij de oude velodroom / Iependreef / Oostende
- **Zondag 15 november** : strand- en duinenwandeling in **Bredene**
Start : 09u00 en 14u00 aan tramhalte Bredene Campings / Bredene
- **Zondag 22 november** : vogelwandeling rond de **Spuikom**
Start : 09u00 en 14u00 aan de sluizen kant Vuurtorenwijk / Sluizenplein / Oostende

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en (stipt) op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte@proximus.be

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen, voorstellen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

foto : NaGy

foto : NaGy

Er is altijd wel wat te zien op een NVO-wandeling... een gal op wilgenblad... een oud wespennest aan de deur en waarempel nog een late inwoner van het nest ook.

foto : NaGy

foto : NaGy

De gids/chefkok prepareert een heerlijk Duivelsei want Marc wil wel eens proeven. Dirk proeft liever niet maar ziet wel het leutige van dit tafereel in.

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : DiNo

foto : AnBra

Wie zich in gallen wil verdiepen heeft flink wat werk voor de boeg want in Vlaanderen alleen al kun je 2000 verschillende vormen vinden, dus veroorzaakt door 2000 verschillende organismen. Enkele voorbeelden op deze pagina, linksboven beginnend en met de klok mee :

- larve van een bladwesp-soort in een gal op wilg

- **Lensgalletjes**(wesp) op **Zomereik**

- **Eikenstuitergal**(wesp) op **Zomereik**

- **Rozenmosgal**(wesp) op **Hondsroos**

- **Satijnen knoopjesgal**(wesp) op **Zomereik**

- **Galappel**(wesp) op **Zomereik**

Je merkt het al, de Zomereik is een prima plaats om met je nieuwe gallen-hobby (een erg on-West-vlaams woord) te starten.

foto : DiNo

foto : AnBra

foto : AnBra

foto : AnBra

foto : NaGy

Dé tak van de Warandeputten. Met wat geduld kan je de IJsvogel hier aantreffen, met of zonder vis. Dat geldt zeker in het broedseizoen, helaas is dan ook de invasieve soort **Homo fotograficus** in grote aantallen aanwezig.

foto : AnPo

foto : AnPo

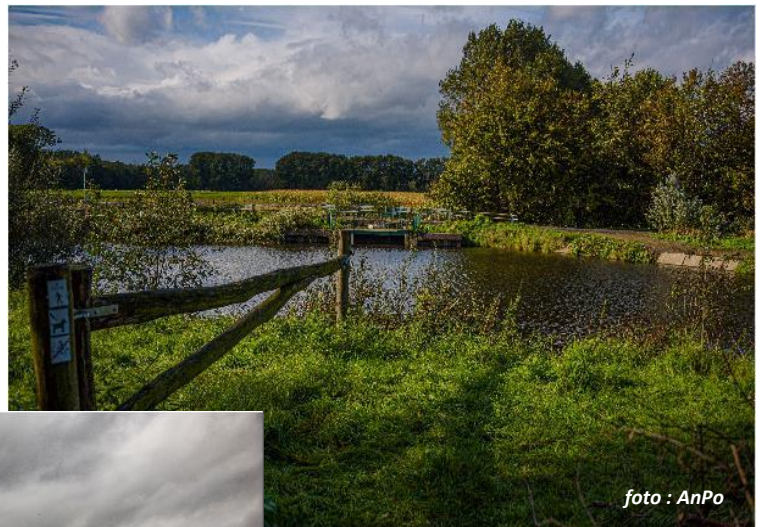

foto : AnPo

foto : AnPo

Met al die soorten en merkwaardigheden vergeten we bijna dat je tijdens een natuurwandeling ook gewoon kunt genieten van de omgeving en van het landschap. Moeder Natuur zorgde deze keer zelfs voor een extra kleurig accent (waarvoor dank)... en ja hoor, 't is een dubbele.

foto : AnPo

foto : DiNo

foto : DiNo

Als fotograaf vind je in planten gelukkig geduldige modellen.
linksboven beginnend en met de klok mee: bladeren van **Moerasspirea / Zwarte els** met zwarte proppen van 2019, groene proppen van 2020 en katjes die klaarhangen voor 2021 / de vruchten van **Grote egelskop** / de mooie blauwe bloemen van **Blauw glidkruid** / late bloei van **Witte dovenetel** / de grote (orchidee-achtige?) bloemen van **Reuzenbalsemien**

foto : AnBra

foto : DiNo

foto : AnBra

foto : DiNo

foto : NaGy

Halloween is pas over een paar weken maar na een duik in het struweel (ja Alain, ik weet het...) vist de gids een Duivelsei uit de begroeiing en vertelt een onheilspellend verhaal (met bijpassende blik) over duivelsgebroed en ander kattenkwaad.

foto : NaGy

foto : NaGy

"Iets te enthousiast met het snoeimes, Jan?" hoor ik criticasters denken... nee hoor, deze tak lag besprekings-klaar op ons pad.

foto : NaGy

"Oooo... boeketje flowers for me?... dat had je niet moeten doen zeg"

foto : AnPo

En wederom waagt de gids lijf en leden door een rechtstreekse confrontatie aan te gaan met een wild dier... in dit geval een **Houtpantserjuffer**. Tja, als je het boeiend wil houden moet je er wat voor over hebben.

foto : AnBra

foto : AnBra

foto : AnBra

Heel wat mensen vinden zwammen fascinerend en met reden. Soortnamen erop plakken is vaak heel moeilijk maar we doen hier toch een poging, linksboven beginnend en met de klok mee :

- bij russula-soorten breekt de steel als een krijtje
- **Gele trilzwam**
- een doorgesneden duivelsei, de jonge vorm van een **Grote stinkzwam**
- **Zwerminckzwammetjes**
- een bekermos-soort, ja ook de korstmossen behoren (weer) tot de zwammen

foto : AnBra

foto : AnBra

foto : DiNo

foto : AnBra

foto : AnBra

De namiddagploeg trof beter weer en... meer IJsvogels

foto : AnBra

Hoe oud je ook bent zo'n regenboog blijft een magisch zicht en je neemt er ook altijd even wat tijd voor...
Aan het einde van Bifrost blaast Heimdal op zijn hoorn om de goden te waarschuwen voor de naderende Ragnarok, het einde der tijden...
Vroeger waren de Noorse sagen mijn favoriete verhalen

"Vroeger werden hier ook regelmatig Kaboutertjes gezien"... "Jaja, dat zal wel"... "Ja, echt, ze waren ongeveer zo groot"

Voor wie zal het boeketje flowers deze keer zijn?

foto : AnBra

foto : AnBra

foto : AnBra

foto : AnPo

foto : AnPo

Als je al een tijd met natuur bezig bent (NVO beëindigt straks zijn vierde jaargang) dan wordt het steeds moeilijker om "nieuwe" vogelsoorten te zien. Deze keer kwam een **Witgat** dicht bij de kijkhut voorbij paraderen (hierboven en hieronder)

foto : DiNo

hierboven: een mannetje **Grote Bonte specht** liet zich heel lang bekijken / hieronder: tussen de **Wilde eenden** (donkerblauwe vleugelspiegel) zat ook één **Krakeend** (witte vleugelspiegel)

foto : DiNo

foto : DiNo